

Asbóth Lászlóné Magassy Erzsébet

Vitéz idős Magassy Sándor – lelkész, vallástanár, Líceumi Diákotthon igazgató életrajza

1897. augusztus 26-án született Felsőőrött (Oberwarth, Burgenland, akkor Vas megye). Édesapja: Magassy Sándor római katolikus községi jegyző; Alexander Magasy (r. kat.) és Sebetics Matild (r. kat.) fia. Édesanyja: Kajtár Ida evangélikus, Kajtár Antal (ev.) és Esztl Lujza (ev.) leánya.

Házasságukból 5 gyermek született: Géza, Sándor, Ida, Miklós, Aranka. Reverzálissal mind evangélikusok voltak. Magassy Sándor saját megnyilatkozása szerint édesapjától a rendet, elmélyedő gondolkodást, kötelességtudást, pontosságot és becsületes munkát, édesanyjától az imádkozó, tűrő, küzdő és mégis derűs életszemléletet örökölte.

1904-től kezdte meg iskoláit a felsőőri evangélikus elemi népiskolában. Kezdetben nehézséget jelentett neki a német nyelvű vallásoktatás, mivel otthon csak magyarul beszéltek. Édesanyja volt segítségére ebben is, aki arra biztatta, hogy Istenbe vetett hittel és erős akarattal a legnehezebb feladatokat is meg lehet oldani. A jó eredmény azonban nem érdem, hanem kötelesség. Ez az anyai intelem végig kísérte egész küzdelmes életútján.

1908-tól a felsőlövői (Oberschützen) evangélikus főgimnázium tanulója lett. Konfirmáló lelkésze Stettner Gyula felsővasi főesperes volt. A gimnáziumban igazgatója Németh Sámuel, később ugyancsak igazgatója, valamint tanártársa a Soproni Evangélikus Líceumban.

Középiskolai tanulmányai végére esett az I. világháború kitörése. 1916-ban, a gimnázium utolsó félévében, mint magántanuló szerepelt, miközben már katonai kiképzésen vett részt. Érettségi vizsgáit, mint katona – egy miniszteri rendelkezés alapján megtartott, néhány hetes tanfolyam után – tette le Felsőlövőn.

Katonai szolgálatát a volt Cs. és Kir. 83. gyalogezredben az orosz fronton (Galíciában), majd a 106. közös gyalogezredben és végül a 33. rohamzászlóaljnál az olasz harctéren teljesítette. 30 hónapot töltött tűzvonalban. Két ízben sebesült meg, tifusszal kórházba is került, majd ez után egy gránátrobbanás következtében idegsokkot kapott. Mind ezekhez még édesanyja korai halála (1917) is lelki teherként járult. A háborúban tanúsított helytállásáért 7 érdemrendi kitüntetésben részesült. 1927-ben avatták vitézzé.

1918/19-ben lett a soproni Evangélikus Teológiai Akadémia hallgatója. Özvegy édesapja újra nősült. Felesége (Szabad Terézia) nem vállalta az árvák ellátását, így ő önellátó módon, megtakarított tiszti fizetésével kezdte meg tanulmányait. Ez azonban lakásra, jegyzetekre és vizsgadíjra csupán egy évre volt elég. Ekkor nagyanyjához, Szombathelyre költözött. Előbb a Hangyánál lett könyvelő, majd később a rendőrségnél fogalmazó. Így ismét gyűjtött annyi pénzt, hogy folytathatta teológiai tanulmányait. 1921/22-ben elvégezte a 2. és 3. évet, 1922/23-ban pedig az utolsó évét. 1923. július 1-én avatta lelkésszé Sopronban Kapi Béla püspök, aki egyúttal kinevezte maga mellé segédlelkésznek a püspöki irodába Szombathelyre. 1925-től 1927 elejéig a csöngői gyülekezetben előbb helyettes, majd megválasztott lelkészként szolgált. 1927. február 1-től a Soproni Evangélikus Líceum megválasztott vallástanára lett.

1927. november 8-án kötött házasságot Kapi Vilmával (Kapi Béla püspök és Hegedűs Katalin leányával). Házasságukból 5 gyermekük született: Katalin, Vilma, Sándor, Erzsébet, Magdolna.

Teológiai stúdiumai kezdetén a „rendszeres teológiai” munkák tanulmányozásával foglalkozott. A gyülekezeti munka a gyakorlati orientációját szélesítette. A Harangszó, Evangélikusok Lapja, Belmissziói Munkaprogram, Lelkipásztor, Luther-naptár, Erő, Ifjú évek és a Virágoskert c. kiadványokban jelentek meg publikációi. Vallástanári munkájának, az ifjúság hitbeli és valláserkölcsei nevelésének, hittanórai téma-feldolgozásainak, diákszövetségi előadásainak és a diák-pasztorációs munkáinak az átlagosnál magasabb színvonalú diákjai körében népszerűvé tették.

1933. júliusában németországi tanulmányútra kapott kiküldetést az egyházkerülettől, melynek célja a Sopronban építendő evangélikus középiskola Diákotthon működési, szervezeti és lelki életének kialakítása volt. Fő vizsgálódási iránya ennek megfelelően: az (1.) ifjúsági élet, (2.) ifjúsági intézmények (főként internátusok), (3.) valláspedagógia, (4.) reformációi városok voltak. Erről szóló jelentésében főként ezeket emelte ki.

1934. február 26-án kapott megbízást a Líceumi Diákotthon belső életének megszervezésére és igazgatására. Ezt a munkát a külföldön szerzett tapasztalatai alapján végezte. Ebbe a munkába naplószerű feljegyzései engednek bepillantást. Mindenkor nagy gondot fordított a diákok személyre szabott testi, szellemi és lelki fejlődésére, személyiségük kibontakoztatásának elősegítésére. Az 1934/35. évben az 50 férőhelyes, majd az 1943-ban 100 férőhelyessé bővített épületben volt a szolgálati lakása is. A háború utolsó hónapjaiban a tanítás már szünetelt. A Diákotthon lakói is

hazamentek. 1944. december 6-án az épület bombatámadás során lakhatatlanná vált.

Családjával együtt a Szent Orsolya rend épületében kapott ideiglenes szállást. A fenyegető háborús veszély és Sopron Város Katonai Parancsnokságának kiürítési parancsa folytán 1945. március 28-án családotól külföldre (Bajorország, Wilchenreuth) menekült. 1945. október 13-án térhetett csak haza a családdal. Igazolása után folytathatta vallástanári munkáját még az iskolák államosítása után is. 1946/47-ben a német ajkú lakosság kitelepítése során lelkész nélkül maradt balfi gyülekezet gondozásával, mint adminisztrátort bízta meg püspöke, melyet vallástanári munkájának ellátása mellett 9 hónapon át végzett. Hazatérése után családjával Beyer Pál soproni lelkész adott lakásában nekik ideiglenes szállást. 1950-ben az Evangélikus Árvaházban adott neki a gyülekezet 2 szobát. Mikor ezt az intézményt is államosították, tanácsi bérlakást utaltak ki számára.

1952. januárjában minden előzetes értesítés és indoklás nélkül megvonták tanári fizetését, de munkavégzésében nem akadályozták. Nyíregyházi és szegedi vallástanár-kollégák is hasonló sorsra jutottak. (Erről levélváltásban egymást tájékoztatták.) Ügyének rendezése az egyház részéről csak 11 hónap után történt meg: 29 évi lelkészi munkája után segédlelkészi státusba került. Míg ügye nem rendeződött, egy ízben kapott rendkívüli pénzbeli segítyt. A soproni evangélikus gyülekezetben végzett kisegítő lelkészi szolgálatot kevés havi ellenszolgáltatásért. Két nagy gyermeke ekkor már önellátó volt, de fia még a Teológiára járt, a két kisebb pedig általános iskolás volt. A fakultatív hitoktatás bevezetése után a város szinte minden iskolájában tanított, ahol volt 10 hittanra beiratkozott tanuló.

Életének ebben az igen próbás időszakában is folytatta a teológiai munkát. Lefordította Luther *De servo arbitrio* c. munkáját (kéziratban maradt meg), szakfolyóiratokból fordított, a Lelkészi Munkaközösségben is tevékenyen részt vett. Saját versei, versfordításai is elárulják, hogy aktív maradt. Igés lapok, üdvözlő lapok festésével – melyek gyülekezeti iratterjesztés útján kerültek eladásra – egészítette ki csekélyke jövedelmét. Isten iránti hálával vette fiának – Magassy Sándor (1932–2003) – 1955-ben történt lelkésszé avatását.

Próbákkal teli, viszontagságos életútján Isten nagy kegyelme, hűsége megőrizte és megtartotta őt a belé vetett töretlen hitben. Megajándékozta azzal, hogy hűséges hitvese odaadó szeretetével végig mellette lehetett. Láthatta azt is, hogy gyermekei, ki-ki a maga hivatásában Istent szolgáló életet élhettek.

1959-ben megromlott egészségi állapota miatt nyugdíjba vonult. 1971. májusában vese-elégtelenséggel kórházba került, ahol 1971. június 20-án elhunyt. A család,

lelkész kollégák, volt tanítványai kísérték utolsó útjára a soproni evangélikus temetőben.

„Minden elhagy, elfeled, Isten vég nélkül szeret.”

Erős vár a mi Istenünk!

SOLI DEO GLORIA